

Валізка з книжками

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
ЗАХОДІВ ЗА ДИДАКТИЧНИМИ
МАТЕРІАЛАМИ

ПРО ЗАХІД

Захід – це дует модератора та учасників. Він відбувається за співучасті обох сторін і можливий лише за умови, що всі присутні активно долучаються до читання, обговорення і виконання завдань. Тобто це захід, що проводиться разом із дітьми, а не для дітей.

Важливо, щоби всім учасникам було зручно у просторі. Немає формальних вимог, за яких потрібно сісти за партами. Кожен учасник може розміститися так, як зручно йому_їй: сісти, лягти, за столом чи на килимі. Важливо, щоби всі почувалися комфортно. Але пам'ятаймо правило: «мій комфорт не має заважати комфорту інших».

Головна рекомендація щодо організації роботи: варто встановити правила на початку заходу:

- захід відбувається у просторі з певними правилами, і їх варто озвучити та пояснити (наприклад, якщо це бібліотека – в сусідній залі можуть бути читачі, тому ми працюємо лише у цій);
- варто показати, де розташована вбиральня;
- простір, у якому відбувається захід – це територія без девайсів, тому телефони, навушники та інші гаджети відкладаємо ще до початку заходу;
- можна домовитися про стоп-слово, яке ставить на паузу весь захід – наприклад «тостер».

Коли модератор каже стоп-слово, всі учасники замовкають і піднімають руки вгору (так, як грінки вистрибують із тостера).

Рекомендації щодо читання вголос

Читання вголос – обов'язковий елемент кожного дидактичного матеріалу, адже сприйняття тексту на слух та його розуміння, тобто аудіювання – невід'ємна частина мовленнєвої діяльності.

Оскільки дітям цікава не лише оповідь, але й книжка як фізичний артефакт та картинка в ній, то завдання побудовані таким чином, щоби зупинятися на розгорті якнайдовше.

Імпровізація спрацьовує лише тоді, коли ви до неї добре підготувалися:

1. Прочитайте дидактичні матеріали та текст запропонованої книжки заздалегідь.
2. «Проживіть» захід і продумайте власні відповіді на поставлені запитання.

3. Потренуйтеся читати вголос, щоби відчувати ритм і настрій тексту.
4. Не соромтеся гуглити значення маловідомих чи невідомих слів.
5. Обов'язково зазирайте у словник, особливо коли читаєте поезію, адже у віршах є ритм (можна допомагати собі й стукати в такт читання тексту) та рима (вона дуже часто залежить від правильності наголосів).

Як читати:

- 1) Чітко проговорюйте слова та не ковтайте їхні закінчення.
- 2) Стежте за швидкістю читання: не потрібно читати занадто повільно, але й поспішати не варто, робіть логічні паузи.

Модератор озвучує все те, що написав автор, і стає оповідачем історії. А що найважливіше для класної історії? Щоби її розповіли цікаво!

3) Модератор – також і актор! Тому станьте частиною тексту і не соромтеся перевтілюватися у персонажів (якщо потрібно крикнути, як сова – крикніть, якщо важливо пригрозити грізним голосом чудовиська – зробіть це!) Акторство виявляється не лише у голосі, але й у міміці та рухах.

4) Зважайте на реакцію вашої аудиторії. Якщо ви бачите, що варто пояснювати слова у процесі читання – зробіть це (наприклад: «герой закам'янів», пояснення: тобто зупинився і завмер).

Проведення заходу

Захід – це гарна пригода, що має принести радість та користь усім присутнім. Тому створіть атмосферу в якій ви разом проведете захід і кожен візьме «своє», а наприкінці подякує і, наприклад, дасть «п'ять».

Важливо почати розмову з учасниками ще до початку заходу, коли всі поступово збираються і варто якось заповнити паузу. Поміркуйте над розповіддю, якою можете поділитися, або над запитаннями, які можете поставити для знайомства: запитати про ім'я та вік, поцікавитися, чи вперше учасник_ця у цій бібліотеці / цьому просторі, розповісти про те, які тут є ще зали чи цікаві книжкові полиці, запитати, які герої подобаються учаснику_учасниці, та підтримати діалог.

Важливо, щоби запитання були якнайнейтральнішими, щоби не зачіпати складних тем (дім, війна, батьки, смерть).

Наприклад, учасник_ця каже, що любить героїв-тварин, особливо котів. Далі не варто додатково уточнювати, чи у неї є кіт/кішка, адже тварина, ймовірно, залишилася вдома, а теми дому і слова «дім» варто уникати. Тому уточнювальне запитання могло би бути таким: «А якої породи має бути цей кіт-герой – сфінксом, гладкошерстим чи пухнастим? Я не пригадую книжок із котами-героями, але радо занотую собі й після заходу пошукаю, якщо ви мені підкажете». Або: «А кіт – позитивний чи негативний герой, він рятує чи шкодить?»

Структура кожного заходу описана у дидактичному матеріалі.
Компоненти заходу – читання, відповіді на запитання, творчі завдання.

Кожен захід починається з запрошення до читання, під час якого варто озвучити назву книжки, а також імена її творців – автора (та ілюстратора). Вступ – це можливість підступитися до розмови, налаштуватися, розглянути обкладинку і сформулювати свої читацькі очікування.

Коли йдеться про читання, то ми читаємо весь художній простір сторінки, а не лише текст. Ілюстрації, елементи верстки, виділені слова – усе має значення. Показуйте сторінки учасникам, розглядайте їх разом із ними.

Невід'ємним компонентом читання вголос є обговорення прочитаного, запитання по змісту тексту, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, а також особисті переживання учасника щодо прочитаного тексту (емпатика). У кожній книжці для дітей є дидактичний (повчальний) момент, тобто разом із героями книжки ми (всі присутні) вчимося дружити, бути добрими, шукати вихід із на позір безвихідних ситуацій, дивитися на світ широко розплющеними очима та дивуватися.

До кожної сторінки чи розгортку є завдання, щоби учасникам було легше зосередитися. Вони призначені для того, щоби, подолавши маленький відрізок сприйнятого на слух тексту, учасники відпочили, проаналізували почуту історію, а відтак відповіли на запитання чи виконали завдання.

Творчі завдання до тексту необхідні, щоби розвинути фантазію учасників. Важливо, що кожен із учасників процесу чутиме і створюватиме власну історію, кожен уявлятиме щось своє. Тому в творчих завданнях немає правильних чи хибних дій, а є лише власне бачення учасника, тож важливо похвалити кожного учасника індивідуально.

Наприклад: Ви такий молодець_молодчина, що обрали цей колір! У вашого коня дуже гарна грива, він схожий на справжнього, аж здається, що він зараз заірже!

Пам'ятайте, що для учасників участь у заході також стресова, а кожен і кожна мають різний рівень адаптивності до нових обставин. Тому якщо щось відбувається не за вашим планом – відпустіть ситуацію!